

Календарне планування уроків образотворчого мистецтва для учнів 5 класу
Образотворче мистецтво: підруч. для 5 кл. авт. С.Железняк, О.Ламонова, вид-во «Генеза».

Дата	№	Тема	Змістовна складова	Творча майстерня	Матеріали, інструменти
	Вступ. ЩО ТАКЕ МИСТЕЦТВО				
	1	Види образотворчого мистецтва	Види мистецтва та їх специфіка. Просторові, часові, просторово-часові (синтетичні) види мистецтв. Види образотворчого мистецтва. Вимоги до створення декоративної композиції. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно–евристичної, інтерактивної, ігрової, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Створи декоративну композицію «Палітра мистецтв»	Фломастери, маркери; білий та кольоровий папір; ножиці, клей.
	2	З чого починається картина. Формат	Формат: вертикальний , та горизонтальний. Композиційні закономірності та прийоми. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно–евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Створи композицію «Світ моїх вражень»	Акварель, гуаш, папір, пензлі, перо; гелева ручка.
	3	Як скомпонувати малюнок в обраному форматі	Розташування на аркуші паперу. Верхня та нижня площина. Симетричне й асиметричне зображення. Встановлення композиційної рівноваги. Рівновага світлих і темних плям у композиції. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно–евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Склади декілька варіантів розташування геометричних фігур: 1.Рівновага; 2.Контраст; 3.Динаміка.	Кольоровий папір, акварель, пензлі, ножиці, клей.
	Розділ 1. ГРАФІКА				

	4	Ботанічні замальовки	Графіка; її різновиди за способом виконання та за призначенням. Композиція. Різновиди композиції, її властивості та засоби. (натура. Природа) матеріали та інструменти Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно–евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Створи графічну композицію(за вибором учня): 1. Захід сонця. 2. Зимовий ліс	Кольорові олівці або фломастери; папір, туш.
	5	Графіка. Види графіки. Графічні техніки	Визначення видів графіки. Монотипія. Різновиди монотипії.Вимоги до створення графічної композиції. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно–евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Створи композицію у техніці «Монотипія» або «Акватипія»: 1. Захід сонця, 2. Зимовий ліс.	Графітні або кольорові олівці; білий або тонований папір, акварельні фарби..
	6	Лінія та силует у рисунку	Силует. Роль контрасту, контуру, плями у створенні виразного силуету. Різновиди силуетів за технікою виконання. Сюжети силуетних композицій. Симетричне й асиметричне зображення. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно–евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Намалюй силуетну композицію (за вибором учня): 1.Рибка в акваріумі; 2.Пейзаж; 3.Портрет.	Папір і гуаш; акварель, пензлі; фломастери.
	7	Прийоми композиції	Пропорції постаті людини. Порівняння розмірів і пропорцій людей на прикладі мистецьких творів. Статика, динаміка. Шум, радість, сум, спокій, рух у композиції коміксу. Композиція кадру. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно–евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів</i>	Намалюй історію у вигляді коміксу (за вибором учня): 1. Мій настрій; 2. Спортивні змагання.	Кольорові олівці; папір, акварель, гуаш.

			<i>мистецької освіти.</i>		
	8	Що таке конструкція і пропорції	Каркас і конструкція. Асоціативно-образна форма. Форма і загальні пропорції (єдність та співвідношення частин з цілим). Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно-евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Намалюй вази: 1. Різні за формою та подібні за пропорціями; 2. Подібні за формою, але різні за пропорціями.	Кольорові олівці; папір, акварель, гуаш.
	9	Світлотінь	Світлотінь та її градації у тональному рисунку. Способи штрихування. Напрями штрихування. Сприйняття художніх творів, де об'ємні геометричні тіла є центром композиції. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно-евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Намалюй натюрморт з предметів близьких за формою до геометричних тіл. Передай за допомогою штрихів об'єм предметів.	Олівці, вугілля, папір.
	10	Знайомство з перспективою, рисування куба і предметів прямокутної форми	Лінійна перспектива (як засіб виявлення об'ємної форми) у зображенні предметів. Лінія і штрих у передачі простору. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно-евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Намалюй куб (книгу) у кутовому положенні, стосовно лінії горизонту.	Олівці, вугілля, папір.
	11	Рисування предметів циліндричної форми, подібних до кулі, та складної форми	Натюрморт. Роль композиції і колориту у створенні натюрморту. Композиційна рівновага у натюрморті. Нюанс, контраст. Сприйняття художніх творів, де куля є центром композиції. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно-евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної</i>	Намалюй натюрморт (за вибором учня): 1. «Соковиті яблука»; 2. «Яблуко на гілці»	Кольорові олівці, вугілля, воскова крейда, папір.

			<i>та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>		
	12	Ілюстрація	Сюжетна композиція. Ілюстрація. образна інтерпретація казкового, літературного герою. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно–евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Намалюй ілюстрацію до улюбленого твору (за вибором учня).	Акварельні, гуашеві фарби; пензлі різної товщини, папір.
	13	З чого складається книга	Книжкова графіка. Основні елементи книжки: обкладинка, титул, фронти спис, ілюстрації. заставки, кінцівки. Композиційні особливості в книжковій графіці. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно–евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Колективна робота. Створи книжку-розгортку «12 місяців».	Акварельні, гуашеві фарби; пензлі різної товщини, папір.
	14	Художній шрифт	Композиція у графіці. Шрифтова композиція (буква, слово); буквиця, монограма, декор, літери, буква-образ, слово-образ, асоціативність, характер написання шрифтів. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно–евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Створи шрифтову композицію: 1. Буквиця; 2. Ініціал у вигляді монограми; 3. Буква-образ.	Акварельні, гуашеві фарби; пензлі різної товщини, папір, кольорові олівці.
	15	Ужиткова графіка	Прикладна графіка (плакат, листівки – привітання, запрошення, марки, піктограми, афіши, рекламні оголошення). художні прийоми зображення, змістові акценти, символіка, візуальна комунікація. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме:	Намалюй новорічну або Різдвяну листівку.	Акварельні, гуашеві фарби; пензлі різної товщини, папір, кольорові олівці.

			<i>інтегративної, проблемно–евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>		
	Розділ 2. ЖИВОПИС				
	16	Види живопису	Живопис; його різновиди; матеріали та техніки. Колір як основний зображальний та емоційний засіб живопису. Монументальний живопис (фреска, мозаїка, вітраж). Організація елементів композиції. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно–евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Робота в групах (4-6 учнів). Створи імітацію мозаїчного панно за допомогою відбитків форм вирізаних з картоплі.	Акварельні, гуашеві фарби; папір, олівці; картопля, канцелярський ніж.
	17	Колірний спектр	Колір як основний зображальний та емоційний засіб живопису. Основні та похідні кольори. Хроматичні кольори. Хроматичні, ахроматичні, основні, додаткові. Натюрморт в теплом, холодному. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно–евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Робота в групах (по 2 учня). Створи декоративний натюрморт в техніці колаж (в теплій гамі кольорів та в холодній гамі).	Акварельні, гуашеві фарби; пензлі різної товщини, кольоровий папір, ножиці, клей, олівці.
	18	Колорит	Ахроматичні кольори. Особливості живописної техніки гризайль на прикладі творів живопису. Роль світла і тіні, контрасту у гризайлі. Тон. Локальний колір. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно–евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Робота в групах (по 2 учня). Створи асоціативну абстрактну композицію «Спогади» (в теплій гамі кольорів та в холодній гамі). Індивідуальна робота: 1. Декоративна	Акварельні, гуашеві фарби; пензлі різної товщини, папір, кольорові олівці, фломастери.

				композиція «Спекотна Африка». 2. Пейзаж-настрій «Похмурий день» (акварель у техніці по-вологому).	
	19	Вплив світла на колір. Малювання квітів.	Композиція в об'ємній пластиці. Природні форми; Розробка об'ємної форми: лаконічність, декор, фактура. Об'ємна композиція з природного матеріалу (флористика). Штучне освітлення, денне, бокове. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно-евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	1. Намалюй натюрморт з квітами, враховуючи вплив світла на колір. 2. Створи флористичну композицію або закладку з природних матеріалів.	Акварельні, гуашеві фарби; пензлі різної товщини, папір, пластилін, пластика; стеки; природні та декоративні матеріали, клей, ножиці, скотч.
	20	Повітряна перспектива. Настрій	Передача умовного простору. Оптичні властивості кольору. Повітряна перспектива. Закони повітряної перспективи. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно-евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Намалюй квітучу гілочку на тлі пейзажу.	Акварельні, гуашеві фарби; пензлі різної товщини, папір
Розділ 3. СКУЛЬПТУРА І ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВЕ МИСТЕЦТВО					
	21	Що таке скульптура. Види скульптури	Скульптура. Види скульптури (рельєф, кругла скульптура). Стилзація форми. Художньо-виразні засоби скульптури. Скульптурні зображення тварин на прикладі паркової, декоративної скульптури. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно-евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Створи скульптурну анімалістичну композицію «Єгипетська кішка» або «Носоріг» методом скочування та розкочування.	Солоне тісто, пластилін, пластика, стеки, вода.

	22	Засоби художньої виразності у скульптурі	Рельєф у скульптурі, архітектурі, декоративному мистецтві. Фактура та плановість у рельєфі. Сюжети рельєфів у скульптурі. Барельєф і горельєф, контрельєф. Рельєф із солоного тіста із вдавлюванням природних матеріалів. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно-евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Створи рельєфну композицію з солоного тіста з вдавлюванням природних матеріалів.	Солоне тісто, пластилін, пластика, стеки, вода, природні матеріали.
	23	Види декоративного ужиткового мистецтва	Декоративно-прикладне мистецтво. Види ДПМ. Дизайн. Моделювання, макетування, проектування предметного середовища. Ескіз - проект предметів побуту. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно-евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Створи дизайнерський ескіз настільної лампи або рамки для фото в техніці витинанки.	Гуаш; пензлі; кольоровий, білий папір, картон; ножиці, клей; за потреби вирізки з журналів.
	24	Орнаментальна композиція	Орнамент в декоративно-прикладному, декоративному мистецтві, архітектурі.. Стилзація форми. Ритм. Орнаментальна композиція. Геометричний, рослинний, зооморфний орнаменти, а також стрічковий і сітчастий. Рапорт орнаменту. Колір і ритм як засіб виразності орнаменту. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно-евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	1. Створи (за вибором учня):орнаментальну композицію із використанням рослинних чи тваринних форм. 2. Зроби закладку для книги в техніці аплікація або витинанки. 3. Створи орнаментальну полосу з макаронних виробів.	Гуашеві фарби; пензлі різної товщини; кольоровий папір, ножиці, клей; макаронні вироби.
	25	Українські писанки	Писанкарство. Образно - символічний зміст у писанкарстві. цілісність форми і декору. Символіка і знаки в орнаментальній композиції.	Створи ескіз Великодньої	Гуашеві та акварельні фарби; пензлі різної

			Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно–евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	писанки.	товщини; кольоровий папір, ножиці, клей, фломастери.
	26	Символіка українського орнаменту	Вишивка – вид ДПМ. Вишивка Буковини, Гуцульщини, Закарпаття. Символіка мотивів. Декоративна форма (стилізація, колір, символ). Рослинні та зооморфні мотиви. Цілісність елементів композиції. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно–евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	1. Створи ескіз рушника, який дарують другу з елементами рослинного або зооморфного орнаменту. 2. Намалюй дерево життя з елементами народних традицій.	Гуашеві та акварельні фарби; Кольоровий папір, картон; ножиці, клей.
	27	Як стилізувати природні форми	Стилізація, її види. Етапи та художні прийоми стилізації. Переробка та спрощення форми, виявлення основних елементів. Цілісність елементів композиції. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно–евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Створи декоративне панно «Розкішна квітка».	Гуашеві та акварельні фарби; папір, картон; ножиці, клей.
	28	Народні промисли	Засоби виразності скульптури і декоративно-прикладного мистецтва. Декоративна композиція (симетрія, асиметрія, рівновага). Рельєф як об'ємна пластика. Візерунок і форма. Цілісність форми і декору. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно–евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Створи рельєфну композицію «Чарівна кахля».	Гуашеві та акварельні фарби; папір, картон; ножиці, клей. (матеріали за Вибором).

	29	Петриківський розпис	Розпис як вид декоративно-прикладного мистецтва. Петриківський розпис і основи композиції. Види петриківського розпису. Елементи розпису: «зернятко», «кривеньке зернятко», «гребінець», «перехідний мазок». Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно-евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Створи декоративну (живописну) композицію «Ой, є в лісі калина».	Акварельні або гуашеві фарби; пензлі різної товщини; папір.
	Розділ 4. ПОЄДНАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ МИСТЕЦТВ				
	30	Мистецтво навколо нас	Засоби виразності об'ємної пластики Мистецтво цирку. Взаємодія мистецтв у цирку. Статика, динаміка в композиції. Доцільне використання художньо-педагогічних технологій, а саме: <i>інтегративної, проблемно-евристичної, інтерактивної, ігрової, сугестивної та терапевтичної, оцінювання результатів мистецької освіти.</i>	Створи декоративне панно з солоного тіста або з пластиліну «Мій улюблений клоун».	Пластилін, тісто; стеки; різні матеріали. Солоне тісто, фарби, нитки, клей.
	31	Ляльковий театр	Театр та його види. Взаємодія мистецтв у театрі. Ляльковий театр. Рукавична лялька. Головне й другорядне в композиції. Композиційна цілісність.	Колективна робота. Створити ляльковий театр.	Пластилін, тісто; стеки; різні матеріали. Солоне тісто, фарби, нитки, папір.
	32	Перевір себе	Узагальнення та повторення навчального матеріалу	Віртуальні екскурсії та подорожі музеями України та світу.	
	33-35	Теми на творчий вибір вчителя.		Мистецький фестиваль або виставкові композиції учнів.	